

РЕШЕНИЕ

№ 11

гр. Белоградчик, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – БЕЛОГРАДЧИК, II-РИ ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ,
в публично заседание на шестнадесети януари през две хиляди двадесет и
четвърта година в следния състав:

Председател: Антон Ел. Антоу

при участието на секретаря Жанета Г. Еленкова
като разгледа докладваното от Антон Ел. Антоу Гражданско дело №
20231310100310 по описа за 2023 година

и за да се произнесе съдът взе предвид следното:

Предявени са обективно съединени искиове за заплащане на обезщетение за
причинени имуществени вреди в размер на 4 420.95 лв. и неимуществени вреди в размер на
8 000.00 лв. от извършена дискриминация под формата на "тормоз" с пр. осн. чл. 74, ал.1 от
Закона за защита от дискриминация /ЗЗДискр. / .

Ищцата Ю. И. Д. излага в предявената искова молба: работила е като директор на
ДГ „Кокиче“ с. А- при общ. Д. през периода 22.05.2013 г. – 01.06.2018 г. През този период е
уволнявана от ответника - Л. Л./бивш кмет/ четири пъти, които уволненията са признати за
незаконосъобразни и отменени от съда.

С решение с решение на КЗД № 132/07.04.2023 г. е установено, че през периода
м.06.2017 г. - м.06.2020 г. кмета на община Д. -ответника е извършил спрямо ищцата акт на
дискриминация под формата на "тормоз" по см. на § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. по защитения
съгл. чл. 4 ал.1 ЗЗД признак "лично положение"

Ответника е причинил имуществени вреди на ищцата, изразяващи се в пропуснати ползи от
неполучено трудово възнаграждение - същата е останала без работа, поради уволненията,
които впоследствие са обявени за незаконосъобразни за периода 01.06.2018 г. – 31.12.2018 г.

Ответника е причинил неимуществени вреди на ищеца, изразяващи се в :

получено депресивно разстройство и сърцебиене, съпроводено с недостиг на въздух през
периода 2015 г./първо уволнение/ – 2018 г./четвърто уволнение/

Моли, съдът да постанови решение, по силата на което да осъди ответника, да й заплати

сумата в размер на 4 420.95 лв. – обезщетение за причинени имуществени вреди – пропуснати ползи от неполучаване на трудово възнаграждение за периода 01.06.2018 г. – 31.12.2018 г. и неимуществени вреди в размер на 8 000.00 лв., ведно със законните лихви върху главницата, считано от датата на предявяване на иска, до окончателното ѝ изплащане.

Представя писмени доказателства, претендира разноски. Посочени са и са разпитани св. Ю. Е. Г. и В. Т. Т.

Вещото лице по допуснатата и изслушана ССЕ е представило заключение по поставената задача. Заключение не е оспорено от страните и е прието като доказателство по делото.

Ответника е оспорил предявения иск.

Брани се с правни доводи/твърди, че от изложените факти не следва претендираното от ищеца право/ : на ищеца е изплатено обезщетение съгл. чл. 225 ал.1 КТ от работодателя, респ. ответника лично не дължи обезщетение за вреди от незаконно уволнение - неполучени доходи, поради оставане без работа; уволнявал е ищцата, но в качеството на кмет/която длъжност вече не заема/, респ. ответника лично не дължи иск. суми; ищцата е с депресивни оплаквания от 2002 г., поради което не е налице причинна връзка м/у уволненията на ищцата и претендираните вреди
Претендира разноски.

Съдът като взе предвид изложеното в исковата молба и преценявайки събраните по делото писмени доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, доводите и становищата на страните, приема за установено от фактическа и правна страна:

Ищцата е работила по трудов договор на длъжност директор на ДГ „Кокиче“ с. А. при общ. Д..

Със заповед № 5/31.05.2018 г., считано от 01.06.2018 г. ответника е прекратил на трудовия и договор на осн. чл. 328 ал.1, т.12 КТ. Заповедта е отменена като незаконосъобразна с Решение № 169/31.08.2018 г. по гр. д. № 409/2018 г. на БРС, влязло в законна сила на 15.09.2018 г.

Със заповед № 11/03.10.2018 г., считано от 04.10.2018 г. ответника е прекратил на трудовия и договор на осн. чл. 325 ал.1, т.2 КТ, вр. с чл. 345 ал.1 КТ. Заповедта е отменена като незаконосъобразна с Решение № 9/22.01.2019 г. по гр. д. № 658/2018 г. на БРС, потвърдено с решение № 37/17.05.2019 г. на ВОС, недопуснато до касационно обжалване и влязло в законна сила.

С решение № 132/07.04.2023 г. на КЗД, влязло в сила на 10.05.2023 г./спр. Регистър по чл. 47 т.7 33Дискр. - <https://www.kzd-nondiscrimination.com/> е установено, че през периода м.06.2017 г. - м.06.2020 г. кмета на община Д.-ответника е извършил спрямо ищцата акт на дискриминация под формата на "тормоз" по см. на § 1, т.1 от ДР на 33Дискр. по защитения съгл. чл. 4 ал.1 33Дискр. признак "лично положение", като през този период ищцата е уволнявана два пъти и два пъти е възстановена на работа.

С влезли в сила решения на БРС на ищцата е присъдено обезщетение по чл. 225, ал. 1 КТ за периода 01.06.2018 г.-31.08.2018 г./ с решение №169/31.08.2018 г. / и за периода

05.10.2018 г.-05.01.2019 г. / с решение № 9/22.01.2019 г. / .

Ищцата не е работила през периода 01.06.2018 г. – 31.12.2018 г., останала без работа, поради уволнението извършено със заповеди № № 5/31.05.2018 г. и 11/03.10.2018 г. на кмета на общ. Д. обл. В., които впоследствие са обявени за незаконосъобразни

Видно от заключението на в. лице по изслушаната ССЕ обезщетението за времето, през което ищеца е останал без работа след уволнение с цитираните заповеди за периода 01.06.2018 г. – 01.02.2019 г. е в нетен размер на 2 740.01 лв., като от дължимото брутно трудово възнаграждение са приспаднати дължимите данък общ доход, осигурителни вноски и платени обезщетения по чл. 225 ал.1 КТ.

През иск. период ищцата не е била регистрирана като безработна в Д БТ.

В показанията си св. Ю. Г. твърди, че ищцата започнала да работи от 2018 г. в детската градина в с. А. Знае, че е уволнявана от кмета на селото. Когато я уволнили изпаднала в депресия. Мисли, че ищцата взима антидепресанти откакто е закрыта ДГ в Д. - някъде 2008-2009 г., а след като я уволнили от ДГ в А. пак започнала да взима антидепресанти.

В показанията си св. В. Т твърди, че ищцата е работила в с. А. 2018 г – 2019 г. като директор на ДГ. Два пъти е уволнявана от ответника и после възстановена и пак уволнявана. Това много се отразило на здравословното и състояние - получила стрес, почнала да ходи на кардиолози, на психиатри, почнала да пие успокоителни лекарства за нерви, за стрес, била в криза.

Когато уволнението е признато за незаконно, работникът или служителът има право на обезщетение за причинените му от това вреди, но само за имуществените, изразяващи се в пропуснат доход от възнаграждение за престоиране на труд, съответно разликата между получавано преди уволнението и по-ниското по размер възнаграждение по нововъзникнало правоотношение.

Когато действието по уволнението е признато и за дискриминационно, тогава се прилага специалният 33Дискр. и исковите се разглеждат по чл. 71, ал. 1, т.3 или 74, ал. 1, съответно ал. 2 33Дискр., като могат да се предявят, както срещу прекия извършител на дискриминационното действие, така и срещу работодателя - възложител. Няма ограничение за вида на вредите, за които може да се претендира обезщетение - важи общият принцип на чл. 51, ал.1 33Д.

Имуществените вреди от незаконно уволнение, което е признато за дискриминационно могат да се изразяват, както в пропуснати доходи от труд, така и в разликата между пропуснатите и действително получените. При положение, че има и присъдено обезщетение с решение по чл. 225 КТ, присъденият размер следва да се съобрази при определяне на вредата по чл. 74 33Дискр.

В случаите, когато дискриминационното действие е установено от КЗД или от административен съд по пътя на обжалването, претенцията за обезщетение за вреди се квалифицира по чл. 74 33Дискр. и се разглежда съответно от общите или от административните съдилища /чл. 74, ал. 1 и ал. 2 33Дискр. / в зависимост от вида на отношенията, по повод на които е осъществено дискриминационното третиране - дали са

отношения на равнопоставеност или на власт и подчинение.

В тези хипотези съдът не установява повторно осъществена ли е дискриминация, от кого и срещу кого, а преценява единствено има ли причинени на пострадалото лице вреди, какви са те, пряка последица ли са от дискриминационното нарушение и какъв е размерът на обезщетението. / така Решение № 73/12.06.2013 г. на ВКС по гр. д. № 311/2012 г., IV г. о. и др. /

Съдът приема, че ищеца е доказал всички обстоятелства вменени му в тежест на доказване с доклада по делото.

Фактът на осъщественото дискриминационно противоправно и виновно поведение от представляващия ответника спрямо ищцата, е безспорно установен с влязло в сила решение № 132/07.04.2023 г. на КЗД и е установено, че ответника е извършил спрямо ищцата акт на дискриминация под формата на "тормоз" по см. на § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. по защитения съгл. чл. 4 ал.1 ЗЗДискр. признак "лично положение", в резултат на издадени заповеди, с които трудовият и договор е бил прекратен, като уволненията са признати за незаконни с влезли в сила съд. решения.

От представеното по делото копие от трудовата книжка на ищцата се установява, че през исковия период не е работила по ТПО, с което иска за пропуснати ползи е доказан по основание. Видно от заключението по изслушаната ССЕ обезщетението за времето, през което ищеца е останал без работа след уволнение с цитираните заповеди за периода 01.06.2018 г. – 01.02.2019 г. е в нетен размер на 2 740.01 лв.

В конкретния случай, пропускането на възможността ищцата да получи доход от престоиране на труд за времето 01.06.2018 г. – 01.02.2019 се дължи на действията на представляващия работодателя на ищцата - Община Димово, обл. Видин във връзка с прекратяване на трудовото правоотношение, признати за дискриминационни, поради което причинно – следствена връзка, съдът приема за доказана.

Недопустимо е възражението на ответника, изложено едва в писм. защита за съпричиняване на вредоносния резултат по съображения, че ищцата не е регистрирана в "Бюро по труда" като безработна през иск. период, респ. оставането и без работа е само нейн личен избор и не се дължи на действията на ответника във връзка с прекратяване на трудовото и правоотношение, признати за дискриминационни.

Това възражение не е своевременно въведено в процеса в отговора на иск. молба, нито до приключване устните състезания. Дори да се приеме, че е налице хипотезата на чл. 147 т.1 ГПК, то липсват твърдения, не се сочат, а и не са представени доказателства, че ответника не е могъл да узнае и посочи това своевременно. В съответствие с идеята на реформата за ускоряване на съдопроизводството, ГПК/2008г./ въвежда редица преклузии за извършване на съдопроизводствени действия от страните. Трайната практика на ВКС относно преклудирането на незаявените с отговора възражения по съществото на спора е еднообразна и безпротиворечива. След изтичане на срока по чл. 131 ал.1 ГПК, ответника може да ги релевира само ако докаже, че пропускът се дължи на особени непредвидени обстоятелства. Такива не се твърдят от ответника и доказателства за тях не се представят. Ответника е подал отговор на иск. молба, не е изложил това възражение, дори и като

евентуално и правото му да въведе това възражение за разглеждане в процеса е преклудирано.

ГПК от 2008г. съдържа легалната възможност страните да развиват правните си тези в писмени защиты (чл. 149, ал.3 ГПК), но с това се изчерпва ролята на последните в процеса. В писмените защиты е недопустимо да се отправят нови искания, възражения и доводи, особено като се вземе предвид силното преклузивно начало в новия кодекс. След приключване на устните състезания никоя от страните не може да изтъква нови факти, да представя нови доказателства или да изнася нови фактически или правни доводи. Същото се отнася и за твърдението, че през периода 02.10.2018 г.-28.10.2019 г. ищцата е работила като директор на ДГ“Кокиче“ - с. А./стр. първа т.2 от писм. защита/. Освен това записа на периода 02.10.2018 г.-28.10.2019 г. на стр. 21 от тр. книжка на ищцата е на осн. чл. 354 ал.1, т.1 КТ и изрично след него е цитирано, приложеното по делото Решение на БРС № 9/22.01.2019 г., с което уволнение на ищцата е признато за незаконосъобразно.

Поради изложеното съдът приема, че предявеният иск за заплащане обезщетение за причинени имуществени вреди с пр. осн. чл. 74, ал.1 ЗЗДискр. е основателен и доказан, поради което го уважава в установения от ССЕ размер 2 740.01 лв., като в разликата до 4 420.95 лв. отхвърля като неоснователен.

Съгласно установената съд. практика/ решения № 73/12.06.2013 г. по гр.д. № 311/2012 г., IV г.о.; № 350/20.10.2015 г. по гр.д. № 1730/2014г., IV г.о. и много др./ - в случаите когато дискриминационното действие е установено от КЗД, съдът не установява повторно осъществена ли е дискриминация, от кого и срещу кого, а преценява единствено има ли причинени на пострадалото лице вреди, какви са те и какъв е размера на обезщетението. Когато нарушението е такова, че с осъществяването му неизбежно се засяга достойнството на лицето, като се създава унижителна или обидна среда /каквато е посочената в ЗДискр. § 1 от ДР на закона дефиниция на понятието "тормоз"/, изрично не е необходимо да се установяват причинените неимуществени вреди и да се доказва тяхната причинна връзка с нарушението, защото те естествено следват по човешка презумция и имплицитно се предполагат./ така Решение № 112/05.05.2016г. на ВКС по гр.д. № 6128/2015г., III г.о./

В същото време, съдът приема, че иска е основателен за част от иск. период. С решение № 132/07.04.2023 г. на КЗД е установено, че кмета на община Д.-ответника е извършил спрямо ищцата акт на дискриминация под формата на "тормоз" през периода м.06.2017 г. - м.06.2020 г./стр. шеста от това решение, лист 44 от делото/ Претенцията за парично обезщетение по чл. 74 ал.1 ЗЗДискр. може да бъде предявена пред съд наред с иска за установяване на нарушението по чл. 71, ал.1, т.1 ЗЗДискр., при което ще е налице обективно кумулативно съединяване на искове, в който случай съдът ще установява и дискриминационното поведение/Решение № 192/25.06.2014 г. на ВКС по гр.д. № 5663/2013 г., IV г.о./ Липсват твърдения в иск. молба за установени от КЗД дискриминационни действия от ответника преди началото на посочения период, не са посочени други заповеди за прекратяване ТПО на ищцата, нито пък е налице искане в петитума на иск. молба за установяване на нарушение по ЗЗДискр. за времето от 2015 г. до

м.06.2017 г. Поради изложеното, съдът е дал правна квалификация на предявения иск – чл. 74 ал.1 ЗЗДискр.

От страна на ответника е предявено възражение за изтекла погасителна давност на задължения към ищеца за неимуществени вреди за периода 2015 г. – 2018 г.

Възражението за изтекла погасителна давност, съдът приема за частично основателно : Погасителната давност е право на длъжника да погаси с волеизявление пред съда правото на иск, поради това, че то не е упражнено от ищеца в определен от закона срок от време.

Законът не съдържа специална разпоредба, предвиждаща иска за обезщетение да се предяви след приключване на производството пред Комисията за защита от дискриминация. Практиката на ВКС сочи, че относно давността по исковете за вреди от дискриминационни действия са приложими общите правила по чл. 110 ЗЗД, а именно, че вземанията се погасяват с изтичането на 5 годишна давност от момента на увреждането. Началният момент за преценка на петгодишната давност по чл. 110 ЗЗД е моментът на извършване на дискриминационното действие т.е. от деня на издаване на всяка една от уволнителните заповеди.

При претендирано вземане на ищеца за неимуществени вреди за периода 2015г. - 2018г. включително и предявена иск. молба на 07.07.2023 г. се налага извод, че изискуемостта за част от претендирани суми за неимуществени вреди е настъпила преди повече от пет години, считано от 07.07.2023 г. назад.

Поради това претенцията на ищеца за неимуществени вреди за периода 2015 г. – 06.07.2018 г. включително е погасена поради изтекла петгодишна давност, в т. число и относно уволнението със заповед № 5/31.05.2018 г., считано от 01.06.2018 г.

Предвид изложеното по-горе относно началния момент от който започва да тече давността по чл. 110 ЗЗД, то ищцата е следвало да предяви иска в рамките на петгодишния давностен срок след всяко уволнение и при забавяне производството по ЗЗДискр, да поиска спиране на производството по реда на чл. 229, ал.1, т.4 ГПК

Не е погасено по давност вземането на ищеца за времето след 07.07.2018 г.

С решение № 132/07.04.2023 г. на КЗД е установено, че кмета на община Д. ответника е извършил спрямо ищцата акт на дискриминация под формата на "тормоз" през периода м.06.2017 г. - м.06.2020 г. За времето след 2018 г. до м.06.2020 г. претенция не е предявена от ищеца.

След 07.07.2018 г. ищеца е уволнен само веднъж - със заповед № 11/03.10.2018 г., считано от 04.10.2018 г.

С влязло в сила решение № 132/07.04.2023 г. на КЗД е установено, че ответника е извършил спрямо ищцата акт на дискриминация под формата на "тормоз" по см. на § 1, т.1 от ДР на ЗЗДискр. по защитения съгл. чл. 4 ал.1 ЗЗДискр. признак "лично положение", в резултат на издадени заповеди, с които трудовият и договор е бил прекратен, като уволненията са признати за незаконни с влезли в сила съд. решения. От правна страна е прието, че спрямо същата е създадена враждебна, обидна и унижителна среда на работното и място, налице са целенасочени действия от страна на ответника спрямо ищцата, целящи да бъде освободена от длъжност, с което ответника е упражнил тормоз.

Така установените като извършени от ответника дискриминационни действия са достатъчни да обосноват увреждане, без да е необходимо представянето на допълнителни доказателства, установяващи причиняване на вреди. Незачитането на законово признати права/в т. число и правото на труд/, осъществяването на действия с които се накърнява личното достойнство и се създава застрашена среда, неизбежно причиняват неимуществени вреди - стрес, притеснение, несигурност, безпокойство, а много случаи и влошаване на здравословното състояние.

Установи се и от показанията на св. В. Т. че ищцата е преживяла негативни емоции и психически притеснения, преживяла стрес и изпитвала чувства на напрежение и тревожност през периода на дискр. третиране под формата на "тормоз" във вр. с прекратяване на трудовия договор.

С оглед изложеното, като взе предвид вида /"тормоз"/ на осъщественото поведение, начина на осъществяване, характера на горепосочените вреди, конкретните им последици и продължителността на периода за който са търпени съд приема, че следва да определи обезщетение в размер на 3 000 лв. Съдът взе предвид Решение № 192/25.06.2014 г. на ВКС по гр.д. № 5663/2013 г., IVг.о., което споделя, както и практиката на съдилищата при определяне на размера на обезщетенията, взе предвид и икономическа конюнктура в страната към релевантния за спора момент, тъй като справедливостта по чл. 52 ЗЗД не е абстрактна, а всякога обусловена от общественото разбиране за вложеното в нея съдържание на определен етап от развитие на обществото. Предявеният иск над този размер следва да бъде отхвърлен.

С оглед изхода на спора ответника следва да бъде осъден да плати по сметка на БРС разноски по делото в размер на 229.60 лв. – държавна такса, 100.00 лв. – възнаграждение за в. лице, 5.00 лв. – държавна такса в случай на служебно издаване на изпълнителен лист в полза на съда и 5.00 лв. - държавна такса – за издаване на изпълнителен лист в полза на ищеца, който е освободен от заплащане на държавна такса. От страна на ответника се прави възражение по чл. 78, ал.5 ГПК за прекомерност на претендираното от ищеца адв. възнаграждение. Съдът счита, че възражението е неоснователно. Съгласно чл. 78, ал.5 ГПК ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно ЗА. Не може да се приеме, че настоящето дело е с ниска фактическа и правна сложност. Възнаграждението е определено в размер близък до минималния по чл. 7 ал.2, т.3 от Наредба № 1 от 09.07.2004 г. за МРАВ.

С оглед изхода на спора и съразмерно на уважената част от иска/ 46.21 %/ ответника следва да бъде осъден да плати на ищеца направени по делото разноски в размер 688.53 лв. - адвокатско възнаграждение.

Ищеца следва да бъде осъден да плати на ответника съразмерно на отхвърлената част от предявения иск/ 53.79 % / направени по делото разноски в размер на 914.43 лв. - адвокатско възнаграждение.

РЕШИ:

Осъжда Л. Г. Л. ЕГН ***** от гр. Д. обл. В. ул. „Девети септември“ № 33 да заплати на Ю. И. Д. с ЕГН ***** от гр. В. ул. „...“ № ... вх..., ет..., ап... сумата 2 740.01 лв. - обезщетение за причинени имуществени вреди под формата на пропусната ползва от реализиране на трудово възнаграждение от престиране на труд, както и 3 000.00 лв. - обезщетение за причинени неимуществени вреди на осн. чл. 74, ал.1 ЗЗдискр. в резултат на установено от КЗД дискриминационно поведение под формата на "тормоз", ведно със законната лихва върху всяка една от главниците /2 740.01 лв. и 3 000.00 лв. /, считано от датата на подаване на исковата молба - 07.07.2023 г. , до окончателното им изплащане. В разликата съответно до предявените размери от 4 420.95 лв. и до 8 000.00 лв. – предявените искове за причинени имуществени и неимуществени вреди с пр. осн. чл. 74, ал.1 ЗЗдискр. отхвърля като неоснователни.

Осъжда Л. Г. Л. ЕГН ***** да заплати по сметка на БРС разноски по делото в размер на 229.60 лв. – държавна такса, 100.00 лв. – възнаграждение за в. лице, 5.00 лв. – държавна такса в случай на служебно издаване на изпълнителен лист в полза на съда и 5.00 лв. - държавна такса – за издаване на изпълнителен лист в полза на ищеца, който е освободен от заплащане на държавна такса.

Осъжда Л. Г. Л. ЕГН ***** да заплати на Ю. И. Д. с ЕГН ***** разноски по делото в размер на 688.53 лв. - адвокатско възнаграждение.

Осъжда Ю. И. Д. с ЕГН ***** да заплати на Л. Г. Л. ЕГН ***** разноски по делото в размер на 914.43 лв. - адвокатско възнаграждение.

Решението може да се обжалва пред ВОС в двуседмичен срок считано от връчването му на страните

Съдия при Районен съд – Белоградчик: _____